کد اجرا: تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸

نام و نام خانوادگی:

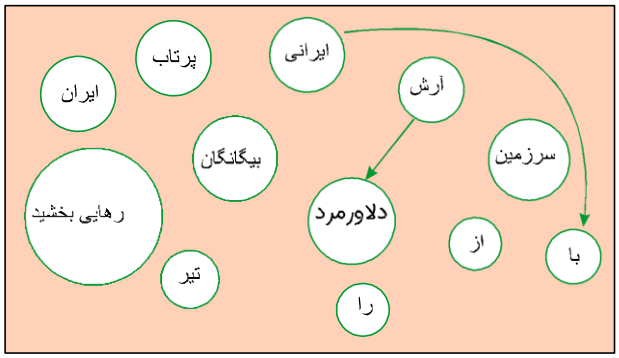
آموزشگاه : زکیه

نام آزمون: امتحان ادبیات–درس ۱ تا۸–پایه ششم

۱ مصراع «باز به گردون رسید، ناله‌ی هر مُرغ زار» را با توجه به ترتیب اجزای جمله، بازنویسی کنید و سپس موارد زیر را مشخّص کنید.

الف. بازنویسی: ب. نهاد: پ. گزاره: ت. فعل:

۲ مانند نمونه واژه‌ها را با فلش به هم وصل کنید و یک جمله بسازید.

۳ کلمه‌های زیرا را به چیزهای مناسب، تشبیه کنید و در جمله‌ای به‌کار ببرید.

ا ر مثل	.....
گل مانند	.....
کو چون	.....
ایران همانند	.....

۴ برای هریک از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

علم: ..... ، .....

عزّت: ..... ، .....

۵ تعداد جمله در شعر زیر را مشخص کنید. سپس «منادا» و نهادها را مشخص کنید.

«دلا، دیدی آن عاشقان را؟ / جهانی، رهایی در آوازشان بود / و در بند حتی / قفس، شرمگین از شکوفایی شوق پروازشان بود!»

۶ کدام نشانه‌ی نگارشی برای توضیح دادن و معنی کردن کلمات به کار می‌رود؟

۷ در جملات زیر "نشانه‌ی ندا" را مشخص کنید.

الف) خدایا تو چقدر خوبی! ب) ای ایران ای مرز پر گهر

ج) دریا قلی رکاب بزن یا علی بگو! د) سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز

۸ موضوع کتاب بوستان چیست؟

۹ تعداد هجای کدام واژه با بقیه متفاوت است؟

الف) سپاس ب) پشیمان ج) مخلوط

۱۰ معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.

الف) کمند در گردن حیوانات می‌انداخت.

ب) در این حال، تشنگی بر او چیره شد.

ج) ملک جامی که در ترکش داشت، بیرون آورد

د) جام را زیر کوه گرفت تا مالامال شد.

هـ) رکاب دار شاه رسید و باز کشته را دید.

و) مجال این‌که قطره قطره در جام جمع شود، ندارم.

ز) کم گفتن هر سخن صواب است.

ح) از خوردن پر ملال خیزد.

ط) لاف از سخن چو دُر توان زد.

ی) یک دسته گل دماغ پرور

www-kanoon-ir

۱۱ معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید.

الف

علم چندان که بیشتر خوانی　　چون عمل در تو نیست نادانی

ب

نه محقق بود نه دانشمند　　چهار پایی بر او کتابی چند

پ

آن تهی مغز را چه علم و خبر　　که بر او هیزم است یا دفتر

ت دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی‌فایده کردند؛ یکی آن‌که اندوخت و نخورد و دیگر آن‌که آموخت و نکرد.

۱۲ صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید.

الف درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

رستم در خان چهارم با جادوگری روبه‌رو می‌شود. صحیح ☐ غلط ☐

ب از هفت خان گذشتن کنایه از نبرد با دشمنان است. صحیح ☐ غلط ☐

پ رستم در خان ششم اولاد را از پا درمی‌آورد. صحیح ☐ غلط ☐

ت کیکاووس پادشاه ایران در چنگ دیوان بود. صحیح ☐ غلط ☐

۱۳ با واژه‌ی «نمک» یک ضرب‌المثل بنویسید و فهم خود را از آن بیان کنید.

۱۴ شغل دریاقلی سورانی چه بود؟

۱۵ واژه‌ی «اندیشه» را در انواع جملات زیر به کار برید.

الف. خبری　　ب. پرسشی　　پ. عاطفی　　ت. امری

www-kanoon-ir

www-kanoon-ir

نکرد.

۱۲

الف صحیح

ب غلط. از هفت خان گذشتن کنایه از گذشتن از مراحل سخت و دشوار است.

پ غلط. در خان ششم، رستم با ارژنگ‌دیو جنگید.

ت صحیح

۱۳ هرچه بگندد نمکش می‌زنند وای به روزی که بگندد نمک

موقعی که برای رفع یا پیشگیری از بروز مشکلی به کسی یا چیزی امیدوار باشیم، ولی متوّجه شویم که برخلاف انتظارمان آن شخص یا آن چیز نه تنها نمی‌تواند کمکی بکند، بلکه خود به شدّت دچار گرفتاری، مشکل یا فساد شده است و نیاز به کمک دارد، این مثل را به‌کار می‌بریم.

۱۴ اوراق‌فروشی (اتومبیل)

۱۵ الف. خبری: اندیشه کردن در کار خالق و مخلوق باعث روشنایی دل می‌شود.

ب. پرسشی: اندیشه کردن در چه کاری باعث روشنایی دل می‌شود؟

پ. عاطفی: چه اندیشه‌ی خوبی!

ت. امری: در هر کاری اندیشه کن.

www-kanoon-ir

پاسخ‌نامه تشریحی

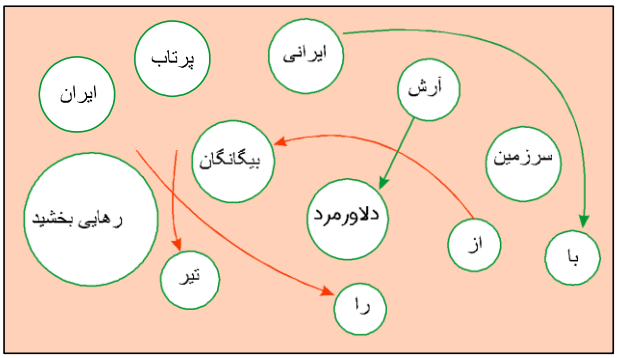
۱ الف. بازنویسی: ناله‌ی هر مُرغ زار باز به گردون رسید.

ب. نهاد: ناله‌ی هر مُرغ زار

پ. گزاره: باز به گردون رسید.

ت. فعل: رسید

۲ جمله: آرش دلاور مرد ایرانی با پرتاب تیر ایران را از بیگانگان رهایی بخشید.

۳ مادر مثل خورشید همیشه ما را گرم می‌کنند.

گل مانند عطر همه‌جا را خوش‌بو می‌کند.

کوه چون پدر سالم و پایدار است.

ایران همانند خانه است زیرا در آن احساس امنیت می‌کنیم.

۴ علم: عالم، معلم

عزّت: عزیز، معزّز

۵

دلا، (منادا ۱) دیدی (یک جمله ۲) آن عاشقان را؟ جهانی رهایی در آوازشان بود (یک جمله ۳) / و در بند حتی / قفس، شرمگین از شکوفایی شوق پروازشان بود. (یک جمله ۴)

نهاد جمله دوم ← تو (محذوف)

نهاد جمله سوم ← یک جهان رهایی

نهاد جمله چهارم ← قفس

۶ : دونقطه

۷ الف) الف آخر نشانه‌ی ندا/ خدای ← منادا ب) ای نشانه‌ی ندا/ ایران و مرز پر گهر ← منادا ج) بدون نشانه‌ی ندا/ دریا قلی ← منادا – علی ← منادا د) الف آخر، نشانه‌ی ندا سعدی منادا

۸ اخلاق و تربیت و سیاست و اجتماعیات است.

۹ ب با بقیه متفاوت است.

بررسی سایر واژه‌ها: سپاس: دو هجا / پشیمان: سه هجا / مخلوط: دو هجا

۱۰

الف) کمند: ریسمان

ب) چیره: غالب، مسلّط

ج) ترکش: تیردان

د) مالامال: پر، لبریز

هـ) رکاب‌دار: پیاده‌ای که همراه سوار راه می‌رود

و) مجال: فرصت

ز) صواب: درست–شایسته

ح) ملال: بیزاری، غم، اندوه

ط) لاف: گفتار بیهوده–گزاف

ی) دماغ: مغز

۱۱

الف هر چه‌قدر هم که علم و دانش بیاموزی/ وقتی به آن عمل نکنی باز هم نادان هستی.

ب آن کسی که به علمش عمل نمی‌کند نه پژوهشگر است و نه دانشمند بلکه مثل حیوان باری است که بر او چند کتاب گذاشته‌اند.

پ آن حیوان نادان هیچ علم و خبر ندارد/ که بارش هیزم و چوب بی‌ارزش است یا کتاب و دفتر ارزشمند.

ت دو نفر (گروه) رنج و سعی‌شان بیهوده و بی‌فایده است: نفر اول کسی است که مال جمع کرد اما از آن استفاده نکرد و نفر دوم کسی است که علم و دانش یاد گرفت اما به آن عمل